

Cataract

Inleiding

In deze folder wordt de oogaandoening cataract, ook wel 'grijze staar' of 'staar', beschreven. U vindt onder andere informatie over de aard, het ontstaan, de verschijnselen en de behandeling van cataract.

Wat is cataract

De ooglens, die zich achter de gekleurde iris (het regenboogvlies) bevindt, is normaal gesproken helder. Wanneer deze lens troebel wordt, dit is bij oudere mensen een normaal verschijnsel, spreekt men van cataract. Het zien wordt wazig, mistig.

Hoe ontstaat het

De oorzaak van cataract is niet altijd te achterhalen. Het kan aangeboren zijn. Ook bepaalde ziekten, zoals bijvoorbeeld suikerziekte, of het gebruik van sommige medicijnen (o.a. cortison) kunnen de ontwikkeling van cataract bevorderen. Cataract kan op iedere leeftijd voorkomen, maar wordt toch het meest gezien bij oudere mensen.

Wat zijn de klachten

Bij cataract gaat men meestal geleidelijk wazig zien en soms ziet men dubbel. Dit gaat niet

gepaard met pijn of tranende ogen. Veel patiënten met lenstroebelingen worden heel gevoelig voor tegenlicht en gaan met de rug tegen het zonlicht in zitten. De aandoening kan zich in beide ogen tegelijk ontwikkelen, maar meestal is één oog meer aangetast dan het andere. Andere brillenglazen kunnen tijdelijk helpen, maar óók dan gaat men op den duur slechter zien.

Behandeling

Er bestaan geen medicijnen tegen cataract. Als men (te) veel last krijgt, is een operatie de oplossing. De cataractoperatie is een veel voorkomende operatie waaraan weinig risico's zijn verbonden. Ongeveer 95% van de cataractoperaties is succesvol. Toch is het verstandig, afhankelijk van de klachten, om in een niet te vroeg stadium te opereren. Bij onvoldoende klachten heeft men soms achteraf de indruk dat er niet veel is veranderd.

Is er altijd verbetering

Een cataractoperatie geeft niet altijd verbetering. Daarom is het nodig dat uw oogarts voor een eventuele operatie, voor zover mogelijk, vaststelt of cataract de enige oorzaak van het slechte zien is. Het kan bijvoorbeeld zijn dat het netvlies dat

zich achter in het oog bevindt, een afwijking toont. Een cataractoperatie geeft dan geen verbetering.

Lenssterkte

Vaak wordt tijdens de operatie een kunstlens in het oog ingebracht. Hoe sterk de kunstlens moet zijn, wordt poliklinisch opgemeten. Dit opmeten noemt men echometrie.

Na de operatie wordt de brilsterkte opnieuw aangepast.

Verloop van de operatie

De operatie wordt onder algehele narcose of plaatselijke verdoving verricht. In beide gevallen is de operatie pijnloos, óók achteraf. Tijdens de ingreep, die tussen de 20 en 45 minuten duurt, wordt de troebele lensinhoud verwijderd. Er blijft dan een soort helder "zakje" over. De kunstlens wordt in dit lenzakje geplaatst.

Het wondje wordt met één of meerdere zeer dunne hechtingen gesloten. Meestal worden deze hechtingen niet verwijderd. U ondervindt daar geen hinder van. Na afloop van de ingreep krijgt u oogdruppels en zalf toegediend. Daarna wordt een verband met een beschermkapje aangebracht. In principe kunt u 's middags weer naar huis. Het

tijdstip van ontslag is afhankelijk van uw conditie en het verloop van de ingreep.

De dag na de operatie wordt het verband verwijderd en het oog door de oogarts gecontroleerd.

Verschillende technieken

In HagaZiekenhuis locatie Leyweg kan op twee verschillende manieren een cataractoperatie worden uitgevoerd. Welke techniek gebruikt wordt, is afhankelijk van de ernst van de cataract, uw leeftijd en uw lichamelijke conditie.

Ten eerste is er de 'handmatige' manier om de troebele lensinhoud te verwijderen. Daarnaast is er de zogenaamde phacoemulsificatie, dat wil zeggen dat de oogarts gebruik maakt van een apparaat, dat speciaal ontwikkeld is voor het verpulveren en opzuigen van de lensinhoud. Beide methodes hebben hetzelfde eindresultaat, alleen bij de phacoemulsificatie is het wondje kleiner (minder hechtingen) en het resultaat van de operatie eerder merkbaar.

Herstel

Na de operatie moet het oog enkele weken tot maanden gedruppeld worden met meestal twee soorten oogdruppels.

Met het voorschrijven van een definitieve brilsterkte wordt bij de 'handmatige' methode van opereren ongeveer drie maanden gewacht; bij de phacoemulsificatie ongeveer zes weken. De eerste weken na de operatie moet 's nachts het geopereerde oog met een plastic beschermkapje bedekt worden.

Het resultaat

Dit is afhankelijk van:

- De mogelijkheid van implantatie van de kunstlens tijdens de operatie;
- Het al of niet goed functioneren van het netvlies;
- Andere afwijkingen van het oog.
- Er bestaat altijd de mogelijkheid dat nastaar optreedt: het eigen lenzakje wordt dan troebel en het lijkt alsof de staar terugkomt.

Bij jongere patiënten is de kans dat nastaar optreedt na een cataractoperatie zeer groot. Bij patiënten boven de 65 jaar ligt dit percentage tussen de 15 en 50% binnen vijf jaar na de

operatie. Behandeling van nastaar is eenvoudig, het gebeurt poliklinisch, meestal door middel van een laserbehandeling. Met behulp van deze laser wordt een opening gemaakt in het lenszakje, waardoor het zicht weer helder wordt.

Wat u de eerste weken niet mag

- wrijven in het geopereerde oog;
- het oog stevig dichtknijpen na het toedienen van de oogdruppels.

U mag wel

- het gezicht wassen;
- naar de kapper gaan;
- douchen of baden;
- normaal huishoudelijk werk doen;
- bukken, door de knieën gaan;
- televisie kijken of lezen;
- buiten wandelen zonder verband;
- uw oude bril dragen.

Tot slot

Indien u na het lezen van deze folder nog vragen heeft kunt u telefonisch contact opnemen met de polikliniek Oogheelkunde **(070) 210 2868** of uw vragen bij een volgend bezoek aan uw behandelend arts stellen.

HagaZiekenhuis
Locatie Leyweg, Leyweg 275, 2545 CH Den Haag

L95.012-08